

les claus del dia

pareumàquines
ÀLEX GUTIÉRREZ (@ALEXGUTIERREZM)

Quantes vegades pot enterrar la premsa el procés?

Ahir era el DDN (Dia Del No) i part de la premsa de Madrid fantasiejava amb el somni que la votació del Congrés avortaria la cursa sobiranista catalana, com va passar en el seu moment amb el frustrat pla Ibarretxe. L'Abc feia un fotomuntatge amb un final de via de tren sobre el qual hi havia un lleó de les Corts i el titular "Final de trajecte". Engreixa la llista –ja referida aquí en anteriors ocasions– de portades Nostradamus, com aquella de *La Gaceta* que deia que al procés català li quedaven 48 hores de vida. La portada de l'Abc la contestava l'acudit de Toni Batllori a *La Vanguardia*: dos lleons que flanquegen

l'entrada al Congrés rugeixen Turull, Rovira i Herrera. "Tranquils, només volen impressionar-nos", diu la d'Esquerra. També *El País* desmentia la portada de l'Abc, quan anunciava en primera pàgina que "Mas obrirà quatre vies cap a la ruptura tot i el veto del Congrés". A dins, el titular era "L'independentisme seguirà endavant tot i el no rotund del Congrés", que (potser involuntàriament) admet que l'escalada sobiranista no és un experiment de despatx sinó un moviment social.

La Vanguardia i *El Mundo*, per la seva banda, col·locaven en portada el brindis entre Mas i el príncep, que aquest últim va fer "per Catalunya i per Espanya". Però cap dels dos *brindateurs* mira l'altre, com mana el primer fascicle de qualsevol curs de seducció per entregues. El titular no arreglava el llenguatge corporal de tots dos, que suggeria alguna cosa del tipus *Tu a Boston i jo al Matarranya*.

Finalment, *La Razón* i *El Mundo* assenyalaven que la majoria de diputats catalans votaran no a la consulta. Entre tota aquesta gesticulació política i mediàtica aquest és un dels pocs arguments que crec que s'incorporaran en el debat dels pròxims mesos.

Album de titulars

"Un congressista despatxa la subordinada a qui va besar però diu que es presentarà a la reelecció, ja que tothom l'estima molt" (Variety)

PARLEM-NE

DAVID MIRÓ
SUBDIRECTOR

Benvinguts a la via subterrània

EN DEMOCRÀCIA les formes són el fons. Per això el debat d'ahir era important, ja que l'estat espanyol no només va enterrar *formalment* la possibilitat d'una via acordada per poder fer la consulta, sinó que va demostrar de forma empírica que el pacte és, en aquest punt, impossible. En un escenari a la britànica, el debat d'ahir hauria d'haver estat el primer acte d'una llarga precampanya del 9-N en què les dues parts haurien desplegat els seus arguments a favor i en contra de la secessió amb l'objectiu de convèncer els ciutadans. Democràcia en estat pur. Però això no és la Gran Bretanya.

En lloc d'aquest escenari civilitzat, el cop de porta de Madrid inaugura una fase que podríem batejar com a via subterrània, en què d'aquí a la tardor es posaran en joc múltiples forces que, fora de la llum pública, accionaran palanques de pressió per aturar el procés. La feina dels periodistes serà estar atents a totes aquestes maniobres que formen part del paradigma de la política clàssica. D'alguna manera, ahir Rajoy i Rubalcaba van fer seva aquesta via, que inclou una renúncia explícita a intentar una victòria a les urnes i a la seva llei màxima: una persona, un vot.

Mentrestant, a la superfície i a la llum del sol, els activistes de l'ANC, amb aquesta barreja de voluntat de ferro i confiança cega en les bondats de la independència que els caracteritza, pressionaran els representants públics amb actes al carrer. De fet, la gran V que es prepara per a la Diada vindrà a ser com un exorcisme contra aquesta via subterrània que tant farà parlar els mesos de juliol i agost (quant fa que no tenim un estiu tranquil?).

Qui guanyarà? És difícil de preveure. Però no fa tant de temps hauria estat impossible ni tan sols imaginar un duel semblant. I això és el que converteix el procés en tan imprevisible com interessant.

vist alttwitter

Oriol Junqueras (@junqueras)
President d'ERC

"Estic segur que ningú en té cap dubte, però, en tot cas, deixeu-me recordar que mai ens resignarem a no votar... *Donec perficiam*"

Josep Ginesta (@JosepGinesta)
Trebollèg

"Rajoy, «no» a ritme de vals. Rubalcaba, «no» a ritme de salsa. Díez, «no» a ritme de tango. Ball del fanalet i Catalunya sense parella..."

Albert Cuesta (@albertcuesta)
Analista tecnològic

"A veure: si no ens volen deixar votar, per què dedica Rajoy ni un minut a fer campanya pel no? #EspanyaEnsDiuAdéu"

Núria Castells (@nuriacastells)
Bibliotecària i documentalista

"Què us emportaríeu a una illa deserta? Nova pregunta de la consulta #robinsoncrusoe"

Uxue Etxebeste (@UxueEtxebeste)
Periodista

"El PSOE, en dies com avui, demostra que és centralista total, ni tan sols federalista. PPSOE intenta que el puzzle Espanya no se li desmunti"

Ferran Mascarell (@ferranmascarell)
Conseller de Cultura

"Que cap socialista defensi a Madrid la proposta del Parlament fa mal a molts socialistes. Molts estan al costat del dret democràtic a votar"

Miguel Ángel Bastenier (@MABastenier)
Periodista

"Només demanaria als partidaris de la secessió de Catalunya (ja que tenen dret a pretendre-la) que comprenguin que és tota una tragèdia"

Feliu Ventura (@feliuventura)
Cantautor

"Que no us enganyen: les lleis naixen, creixen es desobeixen i, finalment, es canvien. #democràcia"

Gemma Herrero (@gemmaherrero)
Periodista

"Em pregunto si després de les intervencions d'avui [ahir per al lector] algú deu haver convençut l'altre. O per què en diuen diàleg quan en realitat són monòlegs"

Joana Ortega (@joanaortega)
Vicepresidenta del Govern

"Ens ha deixat l'escultor Subirachs. Tota una vida entregada a l'art. 20 anys continuant l'obra de Gaudí a la Sagrada Família. DEP"

Alex Tripiana (@AlexTripiana)
Llicenciat en ciències ambientals

"Quan mirem el valent cavall del comte de Barcelona et recordarem sempre. Adéu, mestre Subirachs!"

IAQUÍ

CARLES CAPDEVILA

DIRECTOR

Una altra etapa tancada amb coherència

AHIR VA SER UN DIA important per al procés, era molt necessari que representants de tres forces parlamentàries portessin al Congrés una proposta majoritària i que reclamesin negociar sobre la votació. Completada amb audàcia, paciència i coherència una etapa més del procés, seguint de forma escrupulosa les formes, el NO rotund de Rajoy com a capità del que va definir com "l'imperi de la llei", avalat pel NO contundent de Rubalcaba el Matisador i rematat pel NO ofensiu de Rosa Díez, certifica que NI hi ha possibilitats que admetin la consulta NI tenen voluntat de negociar-la NI han preparat aquesta misteriosa oferta que el terceravisme va dient que és a prop. Des d'avui el president Mas, complint amb el seu mandat, es troba en una zona de més incomoditat, i encara serà objecte de més intents de fer-lo descarrilar. D'aquí els laments de no tenir-lo allà, per tenir un cap de turc i per haver-se d'estalviar fer veure que no veuen que hi havia des d'Iniciativa fins a Unió, des de Convergència fins a Esquerra Republicana, per no parlar del suport dels sindicats majoritaris a Catalunya. I ara què? Si hem de fer cas del que ha fet Mas fins ara, que és anar completant totes les passes anunciades, passat l'estiu hi haurà llei de consultes i es convocarà la consulta segons aquesta llei i s'intentarà fer fins a l'últim minut. Des d'avui sentirem veus anunciant que Mas no s'hi atrevirà. Seran les mateixes que van dir que allò del pacte fiscal no anava de debò, que no convocaria eleccions, que no pactaria amb Esquerra, que no arribaria a l'acord sobre la data i la pregunta. Potser un dia l'encertaran, de moment acumulen molts pronòstics errats topant contra la coherència de Mas.

LA TRIA DEL DIRECTOR

Conclusió del nou informe de la Plataforma per la Llengua: allà on intervé l'Estat, el català reula. A Societat

També a Societat insistim en els efectes per als purins de la reforma elèctrica. Un greu problema que l'Estat no atén

La Mancomunitat va ser una obra total. El CCCB ens acosta a la parcel·la sanitària. A Cultura

director@ara.cat
Twitter: @carlescapde

MEMÒRIA HISTÒRICA

“Aspirem a tenir els serveis públics dels països més cultes”

El CCCB explica l'obra sanitària de la Mancomunitat

El 6 d'abril del 1914 es va constituir la Mancomunitat. L'ambició era crear una estructura d'estat. Una exposició al CCCB recull com, amb pocs recursos, va modernitzar l'atenció sanitària als marginats.

SÍLVIA MARIMON

BARCELONA. “D'éssers perillosos i repulsius han passat a éssers dignes de tractament [...] com tot individu afectat d'una malaltia qualsevol. Mitjans tan poc humanitaris com ara la camisa de força, les traves, les manilles, els grillons, etc. han sigut substituïts per la suggestió, banys, aïllaments i per altres procediments tan suaus com científics”, escrivia el psiquiatre Tomàs Busquets el 1921. Sense pràcticament recursos ni competències, i en molt pocs anys, la Mancomunitat va aconseguir dignificar l'atenció sanitària dels més marginats. Com s'ho va fer és el que explica l'exposició *L'inici del demà. Mancomunitat de Catalunya: 100 anys. De la beneficència al servei públic de sanitat*, que es podrà veure fins al 20 de juliol al CCCB.

Quan es va constituir la Mancomunitat, el 6 d'abril del 1914, el seu president, Enric Prat de la Riba, va fer un discurs força realista i alhora optimista: “Les tasques de la Mancomunitat vénen assenyalades per les deficiències o l'absència dels serveis públics, per l'aspiració a igualar els dels països més cultes, els dels grans pobles, especialment en ordre de cultura i obres públiques”.

“Prat de la Riba va saber triar gent ben preparada per dur a terme l'obra de la Mancomunitat sense importar-li gaire si pensaven com ell o no”, explica el director del CCCB, Marçal Sintès. El panorama amb què es va trobar el president de l'ens era força deplorable. El 1921

l'estat espanyol només tenia dos manicomis, dels sis que va acordar construir el 1852. “Ha necessitat més de 60 anys per posseir dos manicomis, manicomis que, per cert, no tenen pas gaire cosa de moderns”, escrivia Salvador Vives. Hi havia una gran mortalitat infantil, molta precarietat, deixadesa i molts prejudicis. “La quasi totalitat de la gent no porta pas els seus malalts al manicomi amb la idea que els curin, sinó amb la idea que els hi guardin, perquè no es facin mal o en facin a algú”, afegia Vives.

La Mancomunitat va tenir una vida breu (1914-1923), però va fabricar un futur. Va crear polítiques sanitàries per combatre el paludisme, la mortalitat maternoinfantil, les malalties mentals i el flagell de la tuberculosi, va implantar classes per a les nenes sordmudes, va organitzar brigades sanitàries mòbils...

Combatre la mortalitat infantil

Un dels experiments més radicals que va fer la Mancomunitat va ser a la Casa de la Maternitat de Barcelona. Fins al 1914, la Maternitat havia estat secreta i deshonrosa, i albergava tan sols dones solteres. La Mancomunitat ho va canviar. La Maternitat es va obrir a les obreres i en general a totes aquelles dones que no tenien mitjans i no podien parir a casa seva amb unes mínimes condicions de salubritat.

El que ja es feia en bona part d'Europa es va començar a fer a Catalunya. Es va crear una escola de llevadores i una escola de tocòlegs i ginecòlegs, i es va formar les puericultores. Si el 1918 morien

Maternitat
Les obreres van poder parir ateses per professionals

Cartell de propaganda del Servei de Sanitat de la Mancomunitat.
FRANCESC D'ASSÍS GALÍ
FABRA / BIBLIOTECA DE CATALUNYA. BARCELONA

01. Esperant el torn a la Casa de Salut. FONTS BRANGULÍ (ANC)

02. Classe amb nenes sordmudes. ARXIU FOTOGRÀFIC DE BARCELONA

en un 56,7% dels nadons que eren abandonats a la Maternitat, el 1922 la xifra es va reduir al 24,3%. Els objectius de la Mancomunitat eren molts i ambiciosos: crear hospitals psiquiàtrics en cada demarcació provincial, una casa de rehabilitació d'invalíds socials, un institut per a deficients menors de quinze anys, masies refugi...

L'exposició *De la beneficència al servei públic de sanitat* al CCCB és una de les sis mostres que es podran veure en diferents llocs del territori al llarg de tot l'any. L'Escola Industrial de Barcelona explicarà la política educativa; l'Institut d'Estudis Ilerdencs, la telefonia i les obres públiques; l'Institut d'Estudis Catalans, l'impuls al coneixement científic; la Casa de Cultura de Girona, la normativització de la llengua, i el Palau de la Diputació de Tarragona, la xarxa de biblioteques. —

Ja a la venda, en exclusiva, a la Botiga de l'ARA

'Auca d'una resposta del senyor Gaudí'

Cent anys després del poema que Josep Carner va dedicar a Gaudí, Francesc Artigau l'il·lustra amb 48 vinyetes dibuixades a la ploma i il·luminades a l'aquarel·la. Una edició exclusiva de només 250 exemplars, numerada i signada per l'artista

LA BOTIGA DE L'ARA
Botiga.ara.cat